

A COLLABORATION BETWEEN GET INVOLVED & VELOS ADVISORY

ESG INSIGHTS

IMPACTFUL AWARENESS

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Οδηγός ESG - Η κυρίαρχη νέα τάση

Πίνακας Περιεχομένων

Μέρος 1: Ορισμοί.....	3
Αειφορία και Βιώσιμες Δραστηριότητες.....	4
Τι είναι το ESG;.....	4
Περιβαλλοντικός Πυλώνας	5
Φυσικός Κίνδυνος και Κίνδυνος Μετάβασης.....	5
Βιοποικιλότητα	5
Κλιματική Αλλαγή	6
Κυκλική Οικονομία.....	6
Κοινωνικός Πυλώνας	7
Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.....	7
Εταιρική Κουλτούρα	8
Δημοσιοποιήσεις	8
Ενδιαφερόμενα Μέρη	9
Διακυβέρνηση.....	9
Ποικιλομορφία Διοικητικού Συμβουλίου.....	10
Ψήφος μέσω πληρεξουσίου - Proxy Voting	10
Επισταμένη έρευνα πάνω στα ζητήματα του ESG - ESG Due Diligence.....	11
Μέρος 2: Ορόσημα ESG	12
Ατζέντα 2030 για την Βιώσιμη Ανάπτυξη.....	13
Συμφωνία του Παρισιού.....	14
Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία	15
Greenwashing και Ευρωπαϊκό πλαίσιο καταπολέμησης του	16
Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης για αειφόρες δραστηριότητες [EU Taxonomy].....	17
Stress Tests για περιβαλλοντικούς κινδύνους	18
Task Force on Climate-Related Financial Disclosures [TCFD].....	20
Σχέδιο Δράσης: Χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης.....	21
Χρηματοπιστωτικοί Δείκτες ESG.....	22
Δείκτης ESG Χρηματιστηρίου Αθηνών.....	23
Οίκοι αξιολόγησης ESG απόδοσης	24
Οδηγία Δημοσιοποίησης Μη Χρηματοπιστωτικών Πληροφοριών (ΜΧΠ).....	25
Καθήκον Καταπιστευματοδόχου και Βιωσιμότητα.....	27

ESG INSIGHTS

IMPACTFUL AWARENESS

ΜΕΡΟΣ 1: Ορισμοί

ΟΡΙΣΜΟΙ

••• Αειφορία και Βιώσιμες Δραστηριότητες¹

Ως Αειφόρος ή Βιώσιμη Ανάπτυξη, χαρακτηρίζεται η ανάπτυξη μέσω της οποίας καλύπτονται οι άμεσες ανάγκες, χωρίς όμως να διακυβεύεται η κάλυψη παρόμοιων αναγκών σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Εναρμονίζει τους συγχρόνους στόχους με τις επιδιώξεις του μέλλοντος και τους τοπικούς με τους παγκόσμιους στόχους. Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα μπορεί να είναι οικονομικά, περιβαλλοντικά ή/και κοινωνικά. Η επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης προϋποθέτει την συνεργασία μεταξύ κρατών, υπερεθνικών -και μη- οργανισμών, επιχειρήσεων και ενδιαφερόμενων μερών.

Ως αειφόρες επενδύσεις² ορίζονται οι επενδύσεις σε δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη περιβαλλοντικών και κοινωνικών στόχων, χωρίς να βλάπτουν την επίτευξη αντίστοιχων μελλοντικών στόχων. Το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στις επενδύσεις αυτές έχουν ορθές πρακτικές στον τομέα της διακυβέρνησης. Τέλος, το 2020, η αξία των αειφόρων στοιχείων ενεργητικού ξεπερνούσε τα 35 τρισεκατομμύρια δολάρια³.

••• Τι είναι το ESG⁴;

Η συντομογραφία ESG προέρχεται από τα αρχικά γράμματα των αγγλικών όρων Environmental (Περιβάλλον), Social (Κοινωνία) και Governance (Διακυβέρνηση). Εμβαθύνοντας, οι Περιβαλλοντικοί παράγοντες περιλαμβάνουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, όπως και άλλα πιο γενικά περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως οι φυσικές καταστροφές και η μόλυνση των υδάτινων πόρων. Οι Κοινωνικές παράμετροι, αν και πιο δύσκολο να προσδιοριστούν σε σχέση με τους αντίστοιχους περιβαλλοντικούς παράγοντες, περιλαμβάνουν φαινόμενα ανισότητας, εμποδίων στην κοινωνική ένταξη και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και ζητήματα εργασιακών σχέσεων. Οι παράγοντες Διακυβέρνησης, τόσο σε επίπεδο δημοσίων όσο και σε ιδιωτικών οργανισμών, περιλαμβάνουν δομές διοίκησης, ανάπτυξης εργασιακών σχέσεων και προγράμματα αποδοχών των διοικητικών στελεχών, ενώ διαδραματίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην ενσωμάτωση των Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών παραγόντων στην διαδικασία λήψης αποφάσεων.

¹ [Βιώσιμη Ανάπτυξη | Ευρωπαϊκή Κομισιόν](#)

² [Κανονισμός, \(ΕΕ\) 2019/2088, Άρθρο 2, Παράγραφος 17](#)

³ [Global Sustainable Investment Review 2020 | Global Sustainable Investment Alliance](#)

⁴ [Overview of sustainable finance | European Commission](#)

••• Περιβαλλοντικός Πυλώνας^{5, 6}

Ο πυλώνας του περιβάλλοντος, περιλαμβάνει δύο είδη κινδύνων. Το πρώτο είδος αποτελείται από κινδύνους που σχετίζονται ή προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή, όπως για παράδειγμα, τα ακραία ή χρόνια καιρικά φαινόμενα (climate-related risks). Το δεύτερο είδος αποτελείται από περιβαλλοντικούς κινδύνους, κινδύνους δηλαδή που προκαλούνται ή επηρεάζονται από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και την καταστροφή οικοσυστημάτων, όπως είναι, λόγου χάριν, η ρύπανση του νερού και η απώλεια βιοποικιλότητας (environmental risks). Αξίζει να σημειωθεί, πως οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι συμπεριλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής.

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι εκδηλώνονται με δύο βασικούς τρόπους, ήτοι μέσω του φυσικού κινδύνου (physical risk) και του κινδύνου μετάβασης (transition risk).

••• Φυσικός Κίνδυνος και Κίνδυνος Μετάβασης^{7, 8}

Ο φυσικός κίνδυνος μπορεί να προκληθεί μέσα από ζημιές σε περιουσιακά στοιχεία, φυσικό κεφάλαιο ή/και σε ανθρώπινες ζωές που οδηγούν σε απώλειες στην παραγωγή, λόγω ακραίων και μη καιρικών φαινομένων που προκαλούνται από το κλίμα. Οι φυσικοί κίνδυνοι εκδηλώνονται είτε έντονα, είτε χρόνια. Έντονα, ως αποτέλεσμα ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως ένας καύσωνας, μια ξηρασία, μια πλημμύρα, όπου οι συνέπειες γίνονται άμεσα αντιληπτές, και χρόνια, προερχόμενοι από σταδιακές αλλαγές του κλίματος, όπως, μεταξύ άλλων, η αύξηση του επιπέδου της θάλασσας και η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας, με τις συνέπειες να γίνονται αντιληπτές σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Ως κίνδυνοι μετάβασης ορίζονται οι κίνδυνοι που προκύπτουν κατά την μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών ρύπων, που έχει ως στόχο την μείωση του ρυθμού της κλιματικής αλλαγής. Οι κίνδυνοι μετάβασης μπορούν να επηρεάσουν δραστικά διάφορους κλάδους και τομείς της οικονομίας.

••• Βιοποικιλότητα^{9, 10}

Ως Βιοποικιλότητα ορίζεται το σύνολο των ζωντανών (έμβιων) οργανισμών, δηλαδή όλοι οι έμβιοι οργανισμοί, οι οποίοι προέρχονται από χερσαία, θαλάσσια και άλλα υδάτινα οικοσυστήματα και τα οικολογικά συμπλέγματα που αποτελούν τα οικοσυστήματα του πλανήτη. Σύμφωνα με έρευνα του Οργανισμού Ηνωμένων

⁵ [ESG Risks: A new source of risks for the banking sector, Faidon Kalfaoglou, 2021](#)

⁶ [Understanding the “E” in ESG | S&P Global](#)

⁷ [Climate related risk drivers and their transmission channels | Bank for International Settlements](#)

⁸ [Transitional Risk | Centre for International Climate Research](#)

⁹ [Κανονισμός, \(ΕΕ\) 2020/852, Κεφάλαιο 1, Άρθρο 2, Παράγραφος 15](#)

¹⁰ [Απώλεια βιοποικιλότητας: που οφείλεται και γιατί μας αφορά; | Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#)

Εθνών¹¹ (ΟΗΕ), έως και ένα (1) εκατομμύριο, από τα οκτώ (8), είδη χλωρίδας και πανίδας αναμένεται να απειληθούν με εξαφάνιση ακόμα και μέσα στις επόμενες δεκαετίες.

Η σημασία της Βιοποικιλότητας έγκειται στο γεγονός πως οι έμβιοι οργανισμοί αλληλεπιδρούν δυναμικά στα οικοσυστήματα και η απώλεια ενός οργανισμού επιφέρει επιπτώσεις, άμεσες και έμμεσες, στο σύνολο της τροφικής αλυσίδας. Συνοψίζοντας, η βιοποικιλότητα συμβάλλει στην διατήρηση καθαρού αέρα, στην παροχή φρέσκου νερού αλλά και πρόσφορου εδάφους, τα οποία απειλούνται έμμεσα ή άμεσα, κυρίως λόγω της ανθρώπινης παρέμβασης.

••• Κλιματική Αλλαγή¹²

Ως Κλιματική Αλλαγή ορίζεται η αλλαγή του κλίματος στον πλανήτη ως απόρροια ανθρώπινων δραστηριοτήτων, οι οποίες οδηγούν στην αύξηση της συγκέντρωσης ρύπων στην ατμόσφαιρα, κυρίως αερίων του θερμοκηπίου. Ο κύριος δείκτης μέτρησης της κλιματικής αλλαγής είναι η άνοδος της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2011 της Επιτροπής Μελέτης Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) της Τράπεζας της Ελλάδος¹³, η παγκόσμια θερμοκρασία έχει αυξηθεί κατά 1° C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Ως μετριασμός της κλιματικής αλλαγής¹⁴ νοείται το σύνολο των δράσεων που αποσκοπούν στον περιορισμό της ανόδου της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω των 2° C, πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, και όπως οριοθετεί και η Συμφωνία του Παρισιού όσο πιο κοντά στου 1,5° C. Ως προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή¹⁵ νοείται η διαδικασία προσαρμογής στις επιπτώσεις, πραγματικές ή αναμενόμενες, της κλιματικής αλλαγής.

••• Κυκλική Οικονομία^{16, 17}

Ως Κυκλική Οικονομία ονομάζεται ένα μοντέλο παραγωγής και κατανάλωσης, που αποσκοπεί στην μέγιστη επιμήκυνση, στον βαθμό που είναι εφικτό, του κύκλου ζωής των προϊόντων, προκειμένου να μειωθούν τα απόβλητα στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο. Η επιδίωξη της διατήρησης της αξίας των υλικών, των προϊόντων και άλλων υλικών στην οικονομία για μέγιστο δυνατό διάστημα, επιτυγχάνεται μέσω της

¹¹ [World is 'on notice' as major UN report shows one million species face extinction](#)

¹² [Κλιματική αλλαγή και βιωσιμότητα | Τράπεζα της Ελλάδος](#)

¹³ [Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής, Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011](#)

¹⁴ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2020/852, Κεφάλαιο 1, Άρθρο 2, Παράγραφος 5](#)

¹⁵ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2020/852, Κεφάλαιο 1, Άρθρο 2, Παράγραφος 6](#)

¹⁶ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2020/852, Κεφάλαιο 1, Άρθρο 2, Παράγραφος 9](#)

¹⁷ [Κυκλική οικονομία: χρησιμοποίησέ το ξανά! | Επικαιρότητα | Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#)

ανταλλαγής, της εκμίσθωσης, της επαναχρησιμοποίησης, της επισκευής και της ανακύκλωσής τους.

Μέσω της εφαρμογής οικονομικών μοντέλων Κυκλικής Οικονομίας είναι δυνατή η μείωση των εκπομπών ρύπων, των αποβλήτων και η δημιουργία καινοτόμων αγαθών και θέσεων εργασίας.

••• Κοινωνικός Πυλώνας^{18, 19}

Ο Κοινωνικός Πυλώνας μιας επιχείρησης συμπεριλαμβάνει την αντιμετώπιση ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων, αλλά και την αλληλεπίδραση της με το σύνολο των ομάδων ενδιαφέροντος (Stakeholders), όπως οι εργαζόμενοι, οι προμηθευτές και οι πελάτες της.

Ο Κοινωνικός Πυλώνας οφείλει να συμβάλλει στην διαμόρφωση του εταιρικού πλαισίου και να συμπεριλαμβάνεται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω δυο προσεγγίσεων. Η πρώτη προσέγγιση αφορά στην αντιμετώπιση ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων και η δεύτερη αφορά στην ευημερία των ομάδων ενδιαφέροντος. Οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί καλούνται να συμπεριλάβουν στην διαδικασία λήψης αποφάσεων τους γενικά κοινωνικά ζητήματα, όπως είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ασφάλεια στο χώρο εργασίας και η ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων που παράγουν. Οφείλουν παράλληλα να ενσωματώνουν και ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα, όπως είναι η ανεργία, η εκπαίδευση και οι ίσες ευκαιρίες. Το σύνολο των αποφάσεων και των πολιτικών πάνω στα προαναφερόμενα ζητήματα και όχι μόνο, συνθέτουν την εταιρική κουλτούρα.

••• Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη^{20, 21}

Ως Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (εφεξής ΕΚΕ) ορίζεται η ενσωμάτωση κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων στις εταιρικές δραστηριότητες και πρακτικές. Η ΕΚΕ κάθε επιχείρησης επηρεάζεται από την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση της με τα ενδιαφερόμενα μέρη της.

Μια επιχείρηση προκειμένου να θεωρηθεί κοινωνικά υπεύθυνη, δεν αρκεί μόνο να τηρεί τις νομικές της υποχρεώσεις, αλλά οφείλει να τις υπερβαίνει επενδύοντας στην κοινωνία και το περιβάλλον. Η ΕΚΕ αποτελεί συμπληρωματικό, και όχι υποκατάστατο, εργαλείο στις νομοθετικές διατάξεις για εργασιακά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Οι πρακτικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μπορούν να χωριστούν σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές. Στις κοινωνικές πρακτικές εντάσσονται η επένδυση στο

¹⁸ [ESG Risks: A new source of risks for the banking sector, Faidon Kalfaoglou, 2021 | Bank of Greece](#)

¹⁹ [What is the “S” in ESG? | S&P Global](#)

²⁰ [Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη | Athens Exchange Group](#)

²¹ [Green Paper: 'Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility](#)

ανθρώπινο δυναμικό, στην υγεία και ασφάλεια και η διαχείριση αλλαγών που πραγματοποιούνται στην ίδια την επιχείρηση ή/και την ευρύτερη κοινωνία στην οποία δραστηριοποιείται. Στις περιβαλλοντικές πρακτικές συμπεριλαμβάνονται οι δράσεις που σχετίζονται με την διαχείριση των πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία.

••• Εταιρική Κουλτούρα²²

Σύμφωνα με τους Gorton και Zentefis, ως κουλτούρα ορίζεται το σύνολο των αξιών, των ηθών και εθίμων, αλλά και του τρόπου επικοινωνίας μιας ομάδας ατόμων. Αντίστοιχα, η Εταιρική Κουλτούρα συμπεριλαμβάνει το σύνολο των νορμών και των κανόνων που η διοίκηση επικοινωνεί στο σύνολο του οργανισμού, επηρεάζοντας την συμπεριφορά και την λειτουργία του συνόλου της επιχείρησης. Τέλος, η Εταιρική Κουλτούρα ασκεί επίδραση στην διαδικασία λήψης αποφάσεων της επιχείρησης, ιδιαίτερα αυτών που σχετίζονται με την δομή της και τις συνεργασίες της.

Η διαφορά μεταξύ Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Εταιρικής Κουλτούρας, έγκειται στο γεγονός πως η πρώτη είναι εξωστρεφής πρακτική ενώ η δεύτερη είναι εσωστρεφής πρακτική.

••• Δημοσιοποιήσεις^{23, 24}

Οι επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι εισηγμένες, οφείλουν να δημοσιεύουν συγκεκριμένες πληροφορίες που μπορούν να επηρεάσουν την πορεία και την βιωσιμότητα της. Παράδειγμα αποτελεί η οδηγία 2004/109/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία, οι εισηγμένες επιχειρήσεις οφείλουν να δημοσιοποιούν τα ετήσια και εξαμηνιαία οικονομικά αποτελέσματα, τις πιθανές σημαντικές μεταβολές στην μετοχική σύνθεση και τις σημαντικές εσωτερικές πληροφορίες που μπορούν να επιδράσουν στις τιμές των αξιογράφων τους.

Πλέον οι επενδυτές και οι θεσμοί²⁵, απαιτούν από τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς να μην δημοσιοποιούν αποκλειστικά χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά να επιδιώκουν παράλληλα και την πληροφόρηση αναφορικά με πιο ποιοτικά στοιχεία, όπως την ενσωμάτωση των κινδύνων βιωσιμότητας, την εκτίμηση των δυσμενών επιπτώσεων στη βιωσιμότητα από τις δράσεις της επιχείρησης, ή την προώθηση ESG παραμέτρων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

²² [Corporate culture as a theory of the firm: The role of values, customs, and norms | VOX, CEPR Policy Portal](#)

²³ [Directive \(EU\) 2013/50/EU](#)

²⁴ [Transparency requirements for listed companies | European Commission](#)

²⁵ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/2088](#)

••• Ενδιαφερόμενα Μέρη²⁶

Το σύνολο των ομάδων-ατόμων που επηρεάζονται από τις δραστηριότητες, τις πρακτικές και τα αποτελέσματα ενός οργανισμού συμπεριλαμβάνονται στα Ενδιαφερόμενα Μέρη του. Σύμφωνα με τα πρότυπα GRI 102 του 2016²⁷, τα Ενδιαφερόμενα Μέρη μιας επιχείρησης αποτελούνται από τους πελάτες της, τους προμηθευτές της, τους εργαζόμενους της (και τους δυνητικούς), τις κοινότητες που δραστηριοποιείται, τους νομοθέτες και τους μετόχους της.

Όλο και μεγαλύτερος αριθμός επιχειρήσεων επιδιώκουν την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τα ενδιαφερόμενα μέρη τους (Stakeholder Engagement). Ο στόχος της επικοινωνίας είναι η μεταβίβαση των προσδοκιών και των ζητημάτων που απασχολούν τις ομάδες ενδιαφερόντων στην διοίκηση προκειμένου αυτά να ληφθούν υπόψη στην διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών μπορεί να συμβάλει, έστω και μακροπρόθεσμα, σε πιο βιώσιμα αποτελέσματα για την επιχείρηση όσο και για την κοινωνία.

••• Διακυβέρνηση²⁸

Ο πυλώνας της Διακυβέρνησης περιλαμβάνει το σύνολο των κανόνων, λειτουργιών και δόμων που εφαρμόζει μια διοίκηση ενός οργανισμού, προκειμένου να εξασφαλίσει την ύπαρξη αξιοπιστίας, διαφάνειας, ισότητας και συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στις διαδικασίες του οργανισμού.

Σε δημόσιους οργανισμούς, η διακυβέρνηση αφορά την κουλτούρα και το θεσμικό περιβάλλον στο οποίο οι πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετέχουν. Σε επιχειρήσεις, η εταιρική διακυβέρνηση συμπεριλαμβάνει τις σχέσεις μεταξύ της διοίκησης, του Διοικητικού Συμβουλίου, τους μετόχους και τις υπόλοιπες ομάδες ενδιαφέροντος. Η εταιρική διακυβέρνηση²⁹ συμπεριλαμβάνει επίσης την διαδικασία κατά την οποία τίθενται οι στόχοι, που εποπτεύονται, και αξιολογούνται τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την επίτευξή τους.

Κύρια ζητήματα Διακυβέρνησης, που καλούνται να επιλύσουν οι οργανισμοί, αφορούν στον ρόλο του Διοικητικού Συμβουλίου, την σύνθεση του, στον βαθμό ποικιλομορφίας του και στην αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Μέσω της διακυβέρνησης, καλούνται πλέον οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις να παρακολουθούν και να συμπεριλάβουν τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους στην διαδικασία λήψης αποφάσεων τους.

²⁶ [Concept for Stakeholders Engagement, Interreg Central Europe, Riccardo Cariani](#)

²⁷ [GRI 102: GENERAL DISCLOSURES 2016](#)

²⁸ [Concept of Governance, 24 Feb 2016 | International Bureau of Education](#)

²⁹ [G20/OECD Principles of Corporate Governance](#)

••• Ποικιλομορφία Διοικητικού Συμβουλίου³⁰

Ένα Διοικητικού Συμβούλιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ποικιλόμορφο εφόσον η σύνθεση του αποτελείται από μέλη με διαφορετικά χαρακτηριστικά, πέρα από τα επαγγελματικά κριτήρια. Υπάρχουν διάφορες μορφές ποικιλομορφίας με τις κύριες να είναι η ηλικία, η εθνότητα, το φύλο και η φυλή. Η ποικιλομορφία του ΔΣ βάσει θεωρίας μπορεί να προσδώσει μεγαλύτερο εύρος οπτικών για ποικίλα ζητήματα, όπως και αυτά που απασχολούν τα ενδιαφερόμενα μέρη και που λαμβάνονται υπόψιν στην διαδικασία λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, η ποικιλομορφία αυξάνει τον αριθμό των δυνητικών μελών που μπορεί να απασχολήσει μια επιχείρηση, με αποτέλεσμα την αύξηση της πιθανότητας επιλογής μελών συμβατά με την υπάρχουσα εταιρική κουλτούρα.

Άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός πως από το τρίτο τρίμηνο του 2019 το 20% των μελών των ΔΣ στις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στον δείκτη S&P 500 είναι γυναίκες³¹. Η εθνική ποικιλομορφία βρίσκεται μόλις στο 10% από το 8,4% που είχε καταγράψει το 2008.

••• Ψήφος μέσω πληρεξουσίου - Proxy Voting³²

Ως ψήφος μέσω πληρεξουσίου, ευρέως γνωστό με την αγγλική του εκδοχή Proxy Voting, ονομάζεται η εκχώρηση του δικαιώματος ψήφου από ένα σύνολο μετόχων σε έναν εκπρόσωπο. Η πρακτική αυτή χρησιμοποιείται, σε μεγάλο βαθμό, από μετόχους που διακατέχουν μικρά ποσοστά ιδιοκτησίας σε μια νομική οντότητα, προκειμένου να έχουν μεγαλύτερη επιρροή στην διαδικασία λήψης αποφάσεων μιας εισηγμένης επιχείρησης. Οι κύριοι λόγοι που οδηγούν στην υιοθέτηση αυτής της πρακτικής, είναι πως ο εκπρόσωπος μπορεί να είναι πιο ενημερωμένος από τον μέσο μέτοχο, ή ο/η μέτοχος δεν μπορεί να παρευρεθεί στην Γενική Συνέλευση.

Τα ζητήματα της βιωσιμότητας απασχολούν πλέον σε μεγαλύτερο βαθμό τους επενδυτές (μετόχους), με αποτέλεσμα πλέον ο εκπρόσωπος να επιλέγεται και με βάση τις θέσεις και τις γνώσεις του πάνω σε θέματα και πρακτικές του ESG. Άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός πως ο βαθμός υποστήριξης σε ESG ψηφίσματα, από τις 50 μεγαλύτερες εταιρίες διαχείρισης κεφαλαίου, το 2019 έχει αυξηθεί στο 46% από το 27% του 2015³³. Επιπρόσθετος, σύμφωνα με ερευνά του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης του 2020, η συνολική αξία ESG χαρτοφυλακίων που διακρατούταν από επαγγελματίες ανερχόταν σε περίπου 17,5 τρισεκατομμύρια δολάρια³⁴.

³⁰ [Diversifying the board – a step towards better governance](#)

³¹ [Board Diversity: No Longer Optional](#)

³² [Proxy Vote - Overview, Reasons, Example of Proxy Vote/Fight](#)

³³ [2019 ESG Proxy Voting Trends, Morningstar](#)

³⁴ [ESG Investing: Practices, Progress and Challenges | Organization for Economic Co-operation and Development](#)

••• Επισταμένη έρευνα πάνω στα ζητήματα του ESG - Due Diligence³⁵

Συνοπτικά, η επισταμένη έρευνα πάνω στα ζητήματα του ESG (ESG Due Diligence) αποσκοπεί στην συλλογή των απαραίτητων δεδομένων, πληροφοριών, αλλά και γνώσεων για τις πρακτικές μιας επιχείρησης πάνω στα ζητήματα ESG για το όφελος μιας άλλης. Η ερευνά αυτή αποσκοπεί στην διαχείριση και πρόληψη κινδύνων από την εντολοδόχο επιχείρηση σε θέματα όπως η εξαγορά ή η συγχώνευση με μια άλλη εταιρία και η επιλογή προμηθευτών, μεταξύ άλλων.

Δίνεται όλο και μεγαλύτερη σημασία στην επισταμένη έρευνα πάνω στα ζητήματα του ESG και από τους επενδυτές, καθώς σύγχρονες έρευνες αναδεικνύουν εταιρίες με υψηλή βαθμολογία ESG, να έχουν μεγαλύτερες αποδόσεις. Σύμφωνα με έρευνα της Fidelity International³⁶ οι εταιρίες με μεγαλύτερη βαθμολογία ESG, είχαν υψηλότερες αποδόσεις μεταξύ της περιόδου Ιανουαρίου του 2020 έως τον Σεπτέμβριο του 2020, κάθε μήνα, με μοναδική εξαίρεση τον Απρίλιο σε σχέση με τις εταιρίες με χαμηλή ESG βαθμολογία. Επίσης, οι επιχειρήσεις με υψηλή ESG αξιολόγηση είχαν ηπιότερες μεταβολές στην αξία των μετόχων τους την ίδια περίοδο.

³⁵ [ESG due diligence - How it's done & why](#)

³⁶ [Chart Room: The clear link between ESG and returns | Fidelity International](#)

ESG INSIGHTS
IMPACTFUL AWARENESS

ΜΕΡΟΣ 2: Ορόσημα ESG

Ατζέντα 2030 για την Βιώσιμη Ανάπτυξη³⁷

Το 2015, το σύνολο των κρατών μελών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) συμφώνησαν στην υιοθέτηση 17 κοινών στόχων, που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 2030, για την προάσπιση της ειρήνης και της ανάπτυξης για το σύνολο της ανθρωπότητας και του πλανήτη. Οι 17 στόχοι αυτοί είναι γνωστοί ως Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης [ΣΒΑ], χωρίζονται σε 169 υποενότητες και σε 231 ατομικούς δείκτες που λειτουργούν ως τρόποι μέτρησης για την προσέγγιση της εξέλιξής τους. Οι ανωτέρω στόχοι μπορούν να χωριστούν σε 3 πυλώνες, τον Περιβαλλοντολογικό, τον Κοινωνικό και τον Οικονομικό.

Εικόνα 1: Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ | Πηγή: Οργανισμός Ενωμένων Εθνών (ΟΗΕ)

Η ολοκλήρωση αυτής της Ατζέντας αναδεικνύει την συσχέτιση μεταξύ των διαφορετικών στόχων, καθώς η επίτευξη ή μη του ενός στόχου, επηρεάζει άμεσα τα αποτελέσματα της προσπάθειας για τους υπόλοιπους στόχους. Επίσης, με τον Στόχο 17 [Συνεργασίες για τους Στόχους] αναδεικνύεται η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων, υπερεθνικών οργανισμών και ιδιωτικού τομέα για την προάσπιση κάποιων κοινών στόχων. Στην ίδια συνδιάσκεψη, συμφωνήθηκε να δοθεί προτεραιότητα και βοήθεια στα κράτη που απέχουν περισσότερο από τους εν λόγω στόχους. Τέλος, η προώθηση της Ατζέντας έχει ήδη επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την λήψη αποφάσεων των παραγόντων σε πολλές κοινωνίες και οικονομίες, καθώς

³⁷ [Sustainable Development Goals Knowledge Platform | United Nations \[UN\]](#)

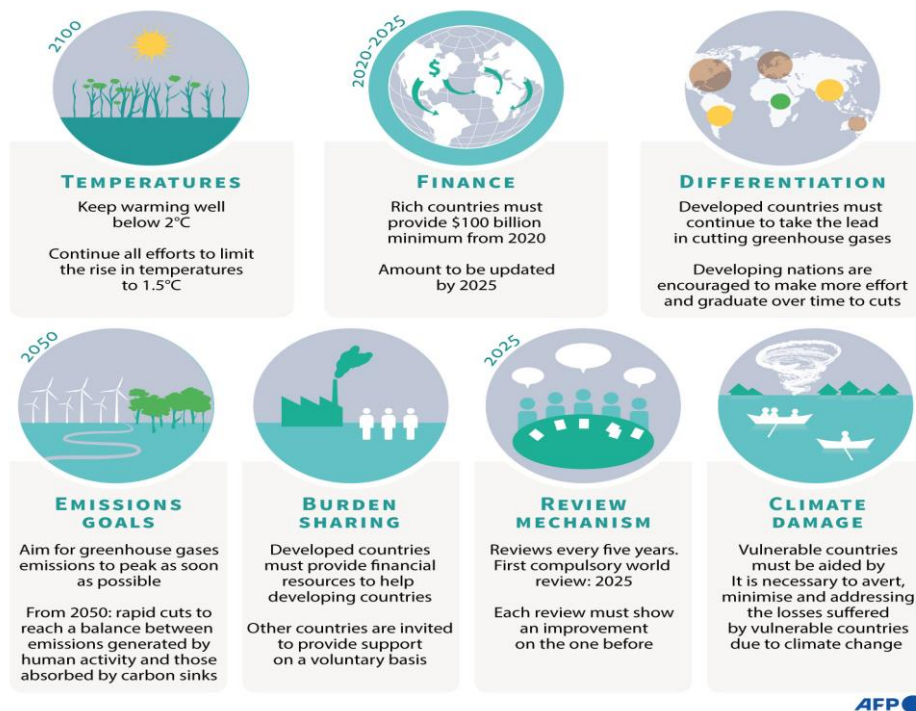
οι στόχοι είναι σχεδιασμένοι με τέτοιο τρόπο ώστε να αναδεικνύουν τη θέση και την σημασία κάθε ομάδας ενδιαφέροντος (stakeholder), είτε αυτοί είναι κυβερνήσεις, υπερεθνικοί οργανισμοί, ή επιχειρήσεις.

Συμφωνία του Παρισιού^{38, 39, 40}

Στις 12 Δεκεμβρίου του 2015 υπογράφηκε μια από τις πιο αξιοσημείωτες παγκόσμιες συμφωνίες πάνω στα ζητήματα του περιβάλλοντος και του καθορισμού κοινών στόχων και δεσμεύσεων από 194 κράτη. Στόχος είναι η διατήρηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας «αρκετά κάτω» από τους 2°C, και όσο πιο κοντά στους 1,5°C, από την θερμοκρασία προ-βιομηχανικών επιπέδων. Η συμφωνία καλύπτει το διάστημα μετά το 2020 και στοχεύει στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Η Συμφωνία του Παρισιού δεσμεύει τα κράτη με τις μεγαλύτερες εκροές εκπομπών αερίων, με σκοπό αυτά να μειώσουν τους ρύπους τους και να συμβάλουν στον κλιματικό μετριασμό και στις προσπάθειες κλιματικής προσαρμογής των αναπτυσσόμενων οικονομικά κρατών. Θέτει θεσμικά πλαίσια για την επίτευξη διαφάνειας στην παρακολούθηση και στην ενημέρωση της πορείας των στόχων που έχουν τεθεί, αλλά και για την δυνατότητα αναθεώρησης τους.

The Paris climate agreement: key points

Εικόνα 2: Σημεία-κλειδιά της Συμφωνίας του Παρισιού
Πηγή: World Economic Forum

³⁸ [Paris Agreement on Climate Change | European Council](#)

³⁹ [EU and the Paris agreement: towards climate neutrality | European Parliament](#)

⁴⁰ [2030 climate & energy framework | European Commission](#)

Στις 21 Απριλίου 2016, η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέγραψε την Συμφωνία του Παρισιού. Ο τρέχων στόχος της ΕΕ είναι να μειώσει τις εκπομπές του διοξειδίου κατά 55%⁴¹ μέχρι το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Τον Ιούνιο του 2021, το Κοινοβούλιο υιοθέτησε τον Νόμο της ΕΕ για το κλίμα (European Climate Law), μετατρέποντας την πολιτική δέσμευση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για μια κλιματικά ουδέτερη ΕΕ έως το 2050 σε νομική υποχρέωση.

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία^{42, 43}

Στις 14 Ιουλίου 2019 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε μια σειρά από μέτρα που θα έχουν ως αποτέλεσμα τον μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Οικονομίας και Κοινωνίας, προκειμένου η Ευρώπη να αποτελέσει την πρώτη ήπειρο με μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050 και η οικονομία της να αποσυνδεθεί από τη χρήση ορυκτών πόρων.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αναμένεται να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για καινοτομία, επενδύσεις, να επιφέρει μείωση αερίων, να συμβάλει στην δημιουργία θέσεων εργασίας, να αντιμετωπίσει την ενεργειακή φτώχεια, να μειώσει την εξάρτηση σε εξωτερική ενεργεια και να βελτιώσει την υγεία και την ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Αποτελεί συμφωνία ορόσημο, καθώς αναγνωρίζει την συσχέτιση αλλά και την σημασία όλων των παραμέτρων του ESG (Περιβάλλον, Κοινωνία και Διακυβέρνηση).

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία χωρίζεται σε επιμέρους στόχους που αθροιστικά θα πετύχουν το τελικό αποτέλεσμα, όπως αυτό περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους. Αρχικά, επιδιώκει την διαμόρφωση ‘Βιώσιμων μεταφορών για όλους’, και πιο συγκεκριμένα αποσκοπεί στη μείωση κατά 55% των εκπομπών από τα αυτοκίνητα και κατά 50% των εκπομπών από τα ημιφορτηγά. Έως το 2035, επιδιώκονται να υπάρχουν μηδενικές εκπομπές από καινούργια αυτοκίνητα. Επιπρόσθετα, η συμφωνία στοχεύει στον καθαρισμό του ενεργειακού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί σε 40% ο δεσμευτικός στόχος για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της Ένωσης. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στις δράσεις αναφορικά με το κλίμα. Πιο συγκεκριμένα, τονίζεται πως το 30% του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας⁴⁴ της ΕΕ, στηρίζει τους κλιματικούς στόχους και πως περίπου το 1/3 της δημόσιας χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως προέρχεται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της.

⁴¹ [2030 Climate Target Plan | European Commission](#)

⁴² [A European Green Deal | European Commission](#)

⁴³ [Delivering the European Green Deal | European Commission](#)

⁴⁴ [Global Europe: Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument | European Commission](#)

MAIN PART OF THE CALL FOCUSING ON INNOVATIVE SOLUTIONS AND DEMONSTRATIONS

Total budget up to 1bn – division between areas not yet established

Εικόνα 3: Οι 11 τομείς της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας | Πηγή: Martel Innovate

Greenwashing και Ευρωπαϊκό πλαίσιο καταπολέμησης του⁴⁵

Τα τελευταία έτη παρατηρείται μια αυξημένη τάση, περιβαλλοντολογικά ζητήματα να επηρεάζουν την διαδικασία λήψης αποφάσεων αλλά και το συνολικό επιχειρηματικό μοντέλο επιχειρήσεων. Σε αρκετές περιπτώσεις τα Διοικητικά Συμβούλια πιέζονται να λάβουν τα περιβαλλοντικά ζητήματα υπόψιν υστέρα από πίεση των ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders). Greenwashing ονομάζεται η πρακτική παραπληροφόρησης από πλευράς της διοίκησης μιας επιχείρησης, μέσω της οποίας προωθούνται στους μετόχους, επενδυτές και καταναλωτές οι πρακτικές, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες της εταιρίας ως περιβαλλοντικά ωφέλιμες.

Οι κίνδυνοι του Greenwashing έχουν αυξηθεί υστέρα από την υιοθέτηση των στόχων Ατζέντα 2030, όπως επίσης και εξαιτίας της Συμφωνίας του Παρισιού και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία προβλέπει ότι «οι επιχειρήσεις που προβάλλουν πράσινους ισχυρισμούς θα πρέπει να τους τεκμηριώνουν με βάση μια τυποποιημένη μεθοδολογία για την αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον». Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει το γεγονός πως θα πρέπει να υπάρχει ένα κοινό πλαίσιο που να παρέχει αξιόπιστες πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές αποδόσεις των επιχειρήσεων και των προϊόντων τους.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα θα ωφεληθεί από ένα κοινό και αξιόπιστο πλαίσιο το οποίο θα το ρυθμίζει και θα το προστατεύει από πιθανούς κινδύνους Greenwashing, καθώς τα τελευταία έτη παρατηρείται μια αύξηση της τάξης του 30% στα ESG περιουσιακά στοιχεία⁴⁶. Τα πιστωτικά ιδρύματα αυξάνουν τις επενδύσεις τους σε παρόμοια περιουσιακά στοιχεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι πως στην Ζώνη

⁴⁵ [Πρωτοβουλία για την τεκμηρίωση των οικολογικών ισχυρισμών | Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)

⁴⁶ [ESG assets may hit \\$53 trillion by 2025, a third of global AUM | Bloomberg](#)

του Ευρώ, υπήρχαν στο τέλος του 2017, πράσινα ομόλογα αξίας 72,7 δισεκατομμυρίων ευρώ (το 0,4% των πιστωτικών αξιογράφων στο σύνολο της Νομισματικής Ένωσης) και στο τέλος του 2020 το πόσο αυτό είχε βρεθεί στα 314,4 δισεκατομμύρια ευρώ (το 1,7% των πιστωτικών αξιογράφων στο σύνολο της Νομισματικής Ένωσης)⁴⁷.

Για την πιο αποτελεσματική μετάβαση της Ευρωπαϊκής οικονομίας σε οικονομία χαμηλών ρύπων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε την ανάπτυξη ενός, αρχικά προαιρετικού, προτύπου πράσινου ομολόγου (European Green Bond Standard)⁴⁸. Εφόσον υιοθετηθεί, θα αποτελέσει βάση για το τρόπο κατά τον οποίο οι επιχειρήσεις αλλά και κυβερνήσεις θα μπορούν να δρουν για την αναβάθμιση της ευρωπαϊκής αγοράς πράσινων ομολόγων και να χρησιμοποιούν τα ομόλογα αυτά για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Το πλαίσιο αυτό θα συμβάλει θετικά τόσο τους εκδότες των ομολόγων όσο και τους επενδυτές. Οι εκδότες των ομολόγων θα μπορούν αξιόπιστα να αποδείξουν πως οι επενδύσεις στους τίτλους είναι περιβαλλοντικά φιλικές και σύμφωνες με τα κριτήρια του EU Taxonomy. Οι επενδυτές θα είναι σε θέση να παρακολουθούν και να συγκρίνουν τις διαθέσιμες ευκαιρίες και να διασφαλίζουν πως οι επενδύσεις τους είναι βιώσιμες. Προτείνεται τα ομόλογα που αναγνωρίζονται σε αυτό το νέο πλαίσιο να εποπτεύονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών.

Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης για αιεφόρες δραστηριότητες [EU Taxonomy]^{49, 50}

Για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης -για το κλίμα και την ενέργεια- για το 2030, όπως και για να τηρήσει τις δεσμεύσεις της από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, είναι απαραίτητη η άμεση χρηματοδότηση και επένδυση πάνω σε περιβαλλοντικά βιώσιμα εγχειρήματα. Για την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των στόχων αυτών, απαιτείται η ύπαρξη μιας κοινής 'γλώσσας' αναφορικά με το τι ορίζεται ως βιώσιμο. Για το λόγο αυτό, το 'Σχέδιο Δράσης: Χρηματοδότηση της αιεφόρου ανάπτυξης' που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος ταξινόμησης.

Το ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης εγκαθιδρύει μια λίστα περιβαλλοντικά βιώσιμων δραστηριοτήτων και με την χρήση του αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση των περιβαλλοντικών επενδύσεων και την εξυπηρέτηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης, παρέχει στους

⁴⁷ [Green Bonds: A Snapshot of Global Issuance and Irish Securities Holdings | Central Bank of Ireland](#)

⁴⁸ [European green bond standard | European Commission](#)

⁴⁹ [EU taxonomy for sustainable activities | European Commission](#)

⁵⁰ [A Short Guide to the EU's Taxonomy Regulation | S&P Global](#)

νομοθέτες, τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές μια αξιόπιστη μέθοδο κατανόησης αναφορικά με το ποιες δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες και ποιες όχι.

Ο κανονισμός σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων, θέτει έξι (6) περιβαλλοντικούς στόχους^{51, 52}. Αναλυτικά, οι στόχοι αυτοί είναι ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, η πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης και η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Για κάθε ένα από αυτούς τους στόχους υπάρχει τεχνική επεξήγηση και κριτήρια, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται ο έλεγχος για το εάν μια δραστηριότητα είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη ή μη.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 (άρθρο 3), μια δραστηριότητα ορίζεται ως περιβαλλοντικά βιώσιμη, όταν συμβάλλει στην επίτευξη τουλάχιστον ενός από τους έξι (6) περιβαλλοντικούς στόχους και δεν επιβαρύνει σημαντικά κανέναν από τους υπολοίπους περιβαλλοντικούς στόχους, καθώς και όταν διασφαλίζει την ευθυγράμμιση με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και των δικαιωμάτων που καθορίζονται στις οκτώ θεμελιώδεις συμβάσεις που προσδιορίζονται στη διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα εργασίας και στον Διεθνή Χάρτη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Stress Tests για περιβαλλοντικούς κινδύνους⁵³

Οι συνέπειες των κινδύνων που προέρχονται από περιβαλλοντικά ζητήματα και ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής γίνονται όλο και περισσότερο αντιληπτές από το παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καλούνται να συμπεριλάβουν στην διαδικασία λήψης αποφάσεων, αλλά και στον επιχειρηματικό σχεδιασμό τους, προβλέψεις για τα ανωτέρω, καθώς ελλοχεύει ο κίνδυνος μείωσης της κερδοφορίας τους αλλά και ενδέχεται να χρειαστεί να προσαρμοστούν σε ένα αναθεωρημένο θεσμικό περιβάλλον, εφόσον δεν δράσουν έγκαιρα. Για τον καλύτερο έλεγχο του βαθμού στον οποίο τα τραπεζικά ιδρύματα είναι κατάλληλα προετοιμασμένα για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών κινδύνων, μεγάλος αριθμός εποπτικών αρχών στοχεύουν και έχουν ανακοινώσει την εκτέλεση Stress Tests για περιβαλλοντικούς κινδύνους.

⁵¹ [Directive \(EU\) 2020/852, Chapter 2, Article 9](#)

⁵² For the definitions of these goals please visit the [Directive \(EU\) 2020/852, Chapter 2](#).

⁵³ [Challenges in Stress Testing and Climate Change, 2020 | Bank Policy Institute \(BPI\)](#)

Climate-Change Stress Tests Announced

Country	Authority	Dates
Australia	Australian Regulatory Prudential Authority	Designed in 2020; to be executed in 2021
Brazil	Banco do Central Brasil	Announced on 8 September 2020; results expected April 2022
Canada	Bank of Canada, Office of the Superintendent of Financial Institutions	Announced on 16 November 2020; detailed scenarios and information not expected until end-2021. Results date not disclosed
Eurozone	ECB/European Banking Authority (EBA)	Announced in November 2020; date set for 2022. Results date not disclosed
France	L'Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (ACPR)	Conducted in December 2020; results expected April 2021
Hong Kong	Hong Kong Monetary Authority	Banks contacted on 4 December 2020; planned for 2021. Results date not disclosed
Singapore	Monetary Authority of Singapore	Guidelines published in December 2020; results expected by June 2022
UK	Bank of England	Test set for June 2021; results not expected until 2022

Εικόνα 4: Ανακοινωθέν Stress Tests για περιβαλλοντικούς κινδύνους | Πηγή: Fitch Ratings⁵⁴

Η δομή των Stress Tests⁵⁵ για περιβαλλοντικούς κινδύνους, θα αποτελέσει πρόκληση για τις εποπτικές αρχές καθώς θα έχουν κάποιες αξιοσημείωτες διαφορές σε σχέση με τα κλασσικά Stress Tests που πραγματοποιούνται στα τραπεζικά ιδρύματα. Αρχικά, τα κλασσικά Stress Tests έχουν εξεταζόμενη περίοδο 3 με 5 έτη, ενώ οι κίνδυνοι από την κλιματική αλλαγή θα χρειαστούν 30 με 50 έτη για να γίνουν εμφανή. Επίσης ένα ακόμα ζήτημα που μπορεί να θέσει σε αμφισβήτηση κάποια από τα ευρήματα της έρευνας είναι το γεγονός πως δεν υπάρχουν ιστορικά δεδομένα για την συσχέτιση της κλιματικής αλλαγής και πιστωτικών απωλειών.

Η Τραπεζική Ρυθμιστική Αρχή της Γαλλίας (ACPR)⁵⁶, πραγματοποίησε τα πρώτα παγκοσμίως Stress Tests για περιβαλλοντικούς κινδύνους από τον Ιούλιο του 2020 και τον Απρίλιο του 2021 σε 9 τραπεζικά ιδρύματα και 15 ασφαλιστικές επιχειρήσεις της Γαλλίας. Η εξεταζόμενη περίοδος περιελάμβανε το χρονικό διάστημα 2020 με 2050, και εξετάστηκαν τόσο οι φυσικοί κίνδυνοι -όπως ζημιές από δυνητικές φυσικές καταστροφές- όσο και κίνδυνοι μετάβασης από ρυπογόνα σε πιο φιλικά προς το κλίμα περιουσιακά στοιχεία. Τα αποτελέσματα των Stress Tests ανέδειξαν την ανάγκη περαιτέρω προσπάθειας ενσωμάτωσης των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής στα επιχειρηματικά μοντέλα των εξεταζόμενων ιδρυμάτων.

⁵⁴ [Climate Stress Tests to Be Mainstream for Banks, Insurers | Fitch Ratings](#)

⁵⁵ [Challenges in Stress Testing and Climate Change | Bank Policy Institute](#)

⁵⁶ [French banks told to speed up response to climate change | REUTERS](#)

Task Force on Climate-Related Financial Disclosures [TCFD]^{57, 58}

Το 2015 συστήθηκε από το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας το Task Force on Climate-Related Financial Disclosures [TCFD] με στόχο την ανάπτυξη αξιόπιστων χρηματοοικονομικών γνωστοποιήσεων σχετικά με το περιβάλλον. Οι γνωστοποιήσεις αυτές θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από επιχειρήσεις, τραπεζικά ιδρύματα και επενδυτές για την καλύτερη ενημέρωση των ομάδων ενδιαφέροντος (stakeholders). Με την καλύτερη ενημέρωση πάνω στους περιβαλλοντικούς κινδύνους, θα μπορούν αυτοί να ενσωματωθούν στις προσπάθειες διαχείρισης κινδύνων και στην διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Το 2017 το TCFD δημοσίευσε τις προτάσεις του για το πλαίσιο των χρηματοοικονομικών γνωστοποιήσεων σχετικά με το περιβάλλον⁵⁹, προκειμένου οι επιχειρήσεις να μπορούν μέσω καλύτερης πληροφόρησης να διανέμουν πιο αποτελεσματικά τα κεφάλαιά τους. Οι προτάσεις χωρίζονται σε τέσσερις (4) θεματικές που αντιπροσωπεύουν τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων στον τομέα της διοίκησης, της στρατηγικής ανάπτυξης, της διαχείρισης κινδύνου και της μέτρησης των αποτελεσμάτων τους.

Στον τομέα της Διοίκησης (Governance), οι επιχειρήσεις καλούνται να γνωστοποιήσουν τις δομές διαχείρισης αναφορικά με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που πηγάζουν από το κλίμα. Στον τομέα της Στρατηγικής (Strategy), οι επιχειρήσεις θα πρέπει να γνωστοποιήσουν τις πραγματικές αλλά και τις ενδεχόμενες συνέπειες των περιβαλλοντικών κινδύνων και ευκαιριών, στον σχεδιασμό της στρατηγικής και του συνολικού οικονομικού προγραμματισμού της, όταν αυτές μπορούν να μετρηθούν. Στον τομέα της Διαχείρισης Κινδύνου (Risk Management), οι εταιρίες θα πρέπει να γνωστοποιήσουν τις μεθόδους που αναγνωρίζουν, ώστε να αξιολογούν και αντιμετωπίζουν κλιματικούς κινδύνους. Τέλος, στον τομέα της Μέτρησης των Αποτελεσμάτων τους, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να γνωστοποιούν τα στοιχεία που χρησιμοποιούν για να αξιολογήσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που πηγάζουν από το κλίμα, όταν αυτά τα στοιχεία μπορούν να μετρηθούν.

Μετά την δημοσίευση της μελέτης του για το 2020, παραπάνω από 1.500 οργανισμοί παγκοσμίως έχουν δηλώσει υποστήριξη για τις προτάσεις του TCFD και περίπου το 60% των 100 μεγαλύτερων εισηγμένων επιχειρήσεων υποστηρίζουν το TCFD, ή εφαρμόζουν τις προτάσεις του ή και τα δυο. Στο οικονομικό έτος 2019, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της ενέργειας και τον κατασκευαστικό κλάδο αποτέλεσαν τους ηγέτες σε επίπεδο γνωστοποιήσεων βάσει των προτάσεων του TCFD. Τέλος, υποστηρίζεται πως χρειάζεται μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά γνωστοποιήσεις από τις εταιρίες που διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία.

⁵⁷ [Climate change presents financial risk to the global economy | Task Force on Climate-Related Financial Disclosures \[TCFD\]](#)

⁵⁸ [TCFD – Task Force on Climate-Related Financial Disclosures | United Nations](#)

⁵⁹ [Task Force on Climate-related Financial Disclosures, Overview | Task Force on Climate-Related Financial Disclosures \[TCFD\]](#)

Σχέδιο Δράσης: Χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης⁶⁰

Τον Μάρτιο του 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε το 'Σχέδιο Δράσης: Χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν δυο επιτακτικές ανάγκες: τη μεγιστοποίηση της συμβολής του χρηματοοικονομικού συστήματος στην αειφόρο, και χωρίς αποκλεισμούς, ανάπτυξη μέσω της χρηματοδότησης των μακροπρόθεσμων αναγκών της κοινωνίας και την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, με την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση (ESG) παραγόντων στις επενδυτικές αποφάσεις.

Το πλάνο περιέχει 10 κύριους στόχους που μπορούν να χωριστούν σε τρεις (3) κατηγορίες. Πιο συγκεκριμένα, οι κατηγορίες αυτές είναι i) ο Αναπροσανατολισμός των ροών κεφαλαίων προς μια πιο βιώσιμη οικονομία, ii) η Ενσωμάτωση της διάστασης της αειφορίας στη διαχείριση κινδύνων και iii) η Προώθηση της διαφάνειας και του μακρόπνοου χαρακτήρα.

Η κατηγορία 'Αναπροσανατολισμός των ροών κεφαλαίων προς μια πιο βιώσιμη οικονομία' στοχεύει στην δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος ταξινόμησης για αειφόρες δραστηριότητες, προκειμένου να δημιουργηθεί κοινή ορολογία για το ποιες δραστηριότητες θεωρούνται περιβαλλοντικά βιώσιμες. Επίσης, περιλαμβάνεται ο στόχος για την ανάπτυξη προτύπων και σημάτων για βιώσιμα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, όπως ο στόχος δημιουργίας ενιαίου πλαισίου για την αναβάθμιση της ευρωπαϊκής αγοράς Πράσινων Ομολόγων. Για την επίτευξη των διεθνών δεσμεύσεων της ΕΕ αλλά και αυτών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Οικονομίας κρίνεται επιτακτική, η ανάγκη προώθησης των επενδύσεων σε αειφόρα έργα. Η ενσωμάτωση της διάστασης της αειφορίας κατά την παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), θα συμβάλει στην ολοκλήρωση των προαναφερόμενων στόχων. Τέλος, αναγνωρίζοντας πως οι δείκτες αναφοράς διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών των χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η Επιτροπή κρίνει αναγκαία την ανάπτυξη δεικτών αξιολόγησης της αειφορίας.

Η δεύτερη κατηγορία αναφέρεται στην 'Ενσωμάτωση της διάστασης της αειφορίας στη διαχείριση κινδύνων'. Συνοπτικά, πραγματεύεται i) την καλύτερη ενσωμάτωση της διάστασης της αειφορίας στις πιστοληπτικές αξιολογήσεις και στην έρευνα αγοράς, ii) την αποσαφήνιση των καθηκόντων των θεσμικών επενδυτών και των διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων και iii) την ενσωμάτωση της διάστασης της αειφορίας στις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τις τράπεζες και τις ασφαλιστικές εταιρίες.

⁶⁰ [Action Plan: Financing Sustainable Growth | EUR-Lex](#)

Τέλος, η τελευταία κατηγορία 'Πρώθηση της διαφάνειας και του μακρόπνοου χαρακτήρα', επιδιώκει την ενίσχυση της δημοσιοποίησης και της θέσπισης λογιστικών κανόνων που σχετίζονται με την αειφορία και την προώθηση της εταιρικής διακυβέρνησης που έχει ως στόχο την αειφορία και την επιδίωξη πιο μακροπρόθεσμων επενδύσεων.

Χρηματοπιστωτικοί Δείκτες ESG⁶¹

Οι Χρηματοπιστωτικοί Δείκτες αποτελούν μια μέθοδο παρακολούθησης της γενικής εικόνας μιας αγοράς ή μιας ομάδας επιχειρήσεων. Οι δείκτες ομαδοποιούν έναν αριθμό επιχειρήσεων βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως η κεφαλαιοποίησή τους, ο κλάδος που δραστηριοποιούνται ή η έδρα τους και καταγράφουν την συνολική πορεία της εν λόγω ομάδας επιχειρήσεων. Ανάλογα με τα κριτήρια ομαδοποίησης οι χρηματοπιστωτικοί δείκτες μπορούν να χαρακτηριστούν ως ευρείς ή ειδικοί.

Παρατηρείται πλέον, πως οι εισηγμένες επιχειρήσεις ενσωματώνουν σε μεγαλύτερο βαθμό πρακτικές και ζητήματα ESG στην διαδικασία λήψης αποφάσεών τους, ενώ δημοσιεύουν και εταιρικές ενημερώσεις με τις αποδόσεις τους στα εν λόγω ζητήματα. Η αξία των ESG στοιχείων ενεργητικού, στις αρχές του 2020, υπολογίζεται στα 35,3 τρισεκατομμύρια δολάρια⁶², και σύμφωνα με έρευνες αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά τα επόμενα έτη. Επίσης, βάση ιστορικών στοιχείων έχει παρατηρηθεί ισχυρή συσχέτιση μεταξύ ESG και χρηματιστηριακών αποδόσεων μιας επιχείρησης.

Αυτή η συσχέτιση, προσδίδει στην ESG απόδοση χρηματιστηριακή σημασία, καθώς η πορεία της μπορεί να επηρεάσει την συνολική απόδοση μιας επιχείρησης και ως αποτέλεσμα οι επενδυτές οφείλουν να γνωρίζουν τα ESG δεδομένα μιας επιχείρησης.

Τα τελευταία έτη έχουν αναπτυχθεί ορισμένοι αρκετά σημαντικοί ESG δείκτες από αναγνωρισμένους οργανισμούς, όπως ο S&P 500 ESG Index⁶³, ο FTSE4Good⁶⁴ και ο GLOBAL100⁶⁵. Ο αριθμός αλλά και η τυποποίηση των δεικτών αυτών αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα έτη.

⁶¹ [ESG Reporting Guide, 2019 | Athens Exchange Group](#)

⁶² [Global Sustainable Investment Review 2020 | Global Sustainable Investment Alliance](#)

⁶³ [The S&P 500 ESG Index: Defining the Sustainable Core | S&P Global](#)

⁶⁴ [FTSE4Good Index Series, Index Overview | FTSE4Good](#)

⁶⁵ [Global 100 Rankings | Corporate Knights](#)

Εικόνα 5: Παραδείγματα ESG Δεικτών | Πηγή: Enel Group

Δείκτης ESG Χρηματιστηρίου Αθηνών⁶⁶

Στις 2 Αυγούστου 2021, άρχισε να υπολογίζεται από τα Ελληνικά Χρηματιστήρια Αθηνών (εφεξής ΕΧΑΕ) ο δείκτης μέτρησης της χρηματιστηριακής απόδοσης των μετοχών των πιο ενεργών σε ζητήματα ESG επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται στα ΕΧΑΕ. Ο εν λόγω δείκτης ονομάζεται ‘Δείκτης ΑΤΗΕΧ ESG’ και συμβολίζεται τόσο στα ελληνικά όσο και στα αγγλικά ως ‘ΑΤΗΕΧ_ESG’. Στον δείκτη αυτόν, αν και στην σύστασή του αποτελείτο από 35 εισηγμένες επιχειρήσεις, από τον Νοέμβριο του 2021 θα συμμετέχουν οι 60 επιχειρήσεις με την μεγαλύτερη ESG βαθμολογία.

Η αρχική του βαθμολογία ορίστηκε στις χίλιες (1.000) μονάδες και θα ανανεώνεται ετησίως κάθε Νοέμβριο. Ως δείκτης εμπίπτει στην κατηγορία της σταθμισμένης κεφαλαιοποίησης.

Index Name (GR)	Index Name (EN)	Symbol (GR)	Symbol (EN)	ISIN Code	CFI Code	FISN Code
Δείκτης ΑΤΗΕΧ ESG	ATHEX ESG Index	ATHEX_ESG	ATHEX_ESG	GRI99158A008	TIEFPX	ATHEX/ESG IDX GR

Εικόνα 6: Χαρακτηριστικά του Δείκτη ΑΤΗΕΧ ESG | Πηγή: Ελληνικά Χρηματιστήρια Αθηνών

Η ESG βαθμολογία υπολογίζεται βάσει της μεθοδολογίας που συστήνεται από τον Οδηγό Δημοσιοποίησης μη Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών που δημοσίευσαν τα

⁶⁶ [Characteristics - Methodology - Composition ATHEX ESG Index | Athens Exchange Group](#)

ΕΧΑΕ το 2019. Τα δεδομένα που βασίστηκε η αρχική σύνθεση του δείκτη είναι του 2019 και προέρχονται από την μελέτη του Εργαστηρίου Επενδυτικών Εφαρμογών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο 'Μελέτη ESG στο Χρηματιστήριο Αθηνών'. Για την είσοδο στο ATHEX_ESG μια επιχείρηση οφείλει να είναι εισηγμένη στα ΕΧΑΕ, να έχει ESG βαθμολογία τουλάχιστον 0,3 και να έχει Ελάχιστη Ευρεία Διασπορά (δείκτης που υπολογίζει την επιρροή μικρομετόχων σε μια επιχείρηση) από 15%.

Η ετήσια ταξινόμηση των συμμετεχόντων επιχειρήσεων θα πραγματοποιείται βάσει της ESG βαθμολογίας. Η κεφαλαιοποίηση της κάθε εταιρίας σταθμίζεται με έναν συντελεστή, που είναι ίσος με το γινόμενο του συντελεστή Ευρείας Διασποράς και της ESG βαθμολογίας της. Το μέγιστο ποσοστό συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στον ATHEX_ESG ανέρχεται στο 10% της συνολικής αξίας του χαρτοφυλακίου του δείκτη. Δηλαδή, μια μεταβολή της χρηματιστηριακής απόδοσης μιας επιχείρησης με συμμετοχή στον δείκτη της τάξης του 5%, θα επηρεάσει τον δείκτη ATHEX_ESG μόνο κατά τον βαθμό της στάθμισής της. Τέλος, ο εν λόγω δείκτης θα μπορεί να τεθεί ως μέτρο σύγκρισης των αποδόσεων των επιχειρήσεων που εφαρμόζουν πρακτικές ESG με τις αντίστοιχες επιχειρήσεις που δεν τις έχουν ακόμα υιοθετήσει.

Οίκοι αξιολόγησης ESG απόδοσης^{67, 68}

Στόχος των οίκων αξιολόγησης είναι η αντικειμενική εκτίμηση πάνω στις αποδόσεις εταιρειών, κρατών, αμοιβαίων και διαπραγματεύσιμων κεφαλαίων για περιβαλλοντικά, κοινωνικά και διακυβέρνησης ζητήματα και κινδύνους.

Η παροχή αξιολόγησης από τρίτους ανεξαρτήτους οργανισμούς μπορεί να συμβάλει στην αναγνώριση και καλύτερη κατανόηση, από την μεριά των επενδυτών, των χρηματοοικονομικών ESG παραγόντων σε έναν οργανισμό και πως αυτοί οι παράγοντες μπορούν να τους επηρεάσουν. Παράλληλα, η ανάδειξη των ESG δεδομένων σε σημαντικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες κρίνει απαραίτητη την ύπαρξη αξιόπιστης πληροφόρησης πάνω στα ζητήματα αυτά, καθώς έχει αναδειχθεί η θετική συσχέτιση μεταξύ ESG και οικονομικών αποδόσεων. Για τον λόγο αυτό, τα αποτελέσματα των οίκων αξιολόγησης ESG, χρησιμοποιούνται ως ενδείξεις πάνω στην προετοιμασία οργανισμών για μακροπρόθεσμες ευκαιρίες και κινδύνους.

Η χρήση διαφορετικών μεθοδολογιών ή και δεδομένων για την εκτίμηση των ESG αποδόσεων, καθιστά την δημιουργία γενικευμένων τυποποιημένων αποτελεσμάτων αδύνατη. Συνεπώς, για τον ίδιο οργανισμό μπορεί να υπάρχουν ποικίλες αξιολογήσεις, ορισμένες εκ των οποίων να διαφέρουν αξιοσημείωτα.

⁶⁷ [Why ESG ratings matter and how companies use them | Simply Sustainable](#)

⁶⁸ [Top ESG Rating Providers | BrokerChooser](#)

FTSE4Good

Εικόνα 7: Παραδείγματα Οίκων Αξιολόγησης ESG Αποδόσεων | Πηγή: OMV Sustainability Report 2020

Οι οίκοι αξιολόγησης λαμβάνοντας υπόψιν τις επιδόσεις και τις πολιτικές ESG των οργανισμών, αξιολογούν την επιχείρηση βάση συγκεκριμένων δεδομένων και τέλος ανάλογα με τις επιδώσεις της την κατηγοριοποιούν (ο αριθμός και η ονομασία των κατηγοριών εξαρτάται από τον οίκο αξιολόγησης καθώς δεν ακολουθείται κοινή πρακτική). Οι πιο σημαντικοί οίκοι αξιολόγησης ESG αποδόσεων, είναι ο MSCI ESG Rating⁶⁹, το Sustainalytics ESG Risk Ratings⁷⁰ και το ISS ESG⁷¹.

Οδηγία Δημοσιοποίησης Μη Χρηματοπιστωτικών Πληροφοριών (ΜΧΠ)^{72, 73}

Σύμφωνα με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συγκεκριμένες επιχειρήσεις, μεγάλες και συνήθως εισηγμένες, οφείλουν να δημοσιεύουν συγκεκριμένες πληροφορίες και δεδομένα. Η Οδηγία 2014/95/ΕΕ, που τροποποίησε την οδηγία 2013/34/ΕΕ, γνωστή και ως 'Οδηγία Δημοσιοποίησης Μη Χρηματοπιστωτικών Πληροφοριών' (εφεξής ΜΧΠ) θέτει κανόνες για τις δημοσιοποιήσεις μη-χρηματοπιστωτικών πληροφοριών όπως και για θέματα ποικιλομορφίας.

Η εν λόγω οδηγία αφορά επιχειρήσεις ή ομίλους με τουλάχιστον πεντακόσιους (500) εργαζόμενους που εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι επιχειρήσεις που επηρεάζει η οδηγία οφείλουν να δημοσιεύουν πληροφορίες αναφορικά με περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα, με τις εργασιακές συνθήκες, με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με τα μέτρα κατά της διαφθοράς και της δωροδοκίας και σχετικά με την ποικιλομορφία των Διοικητικών Συμβουλίων. Επιπροσθέτως, εισάγει την προσέγγιση διπλής σημαντικότητας, όπου οι επιχειρήσεις οφείλουν να

⁶⁹ [MSCI ESG Rating | MSCI](#)

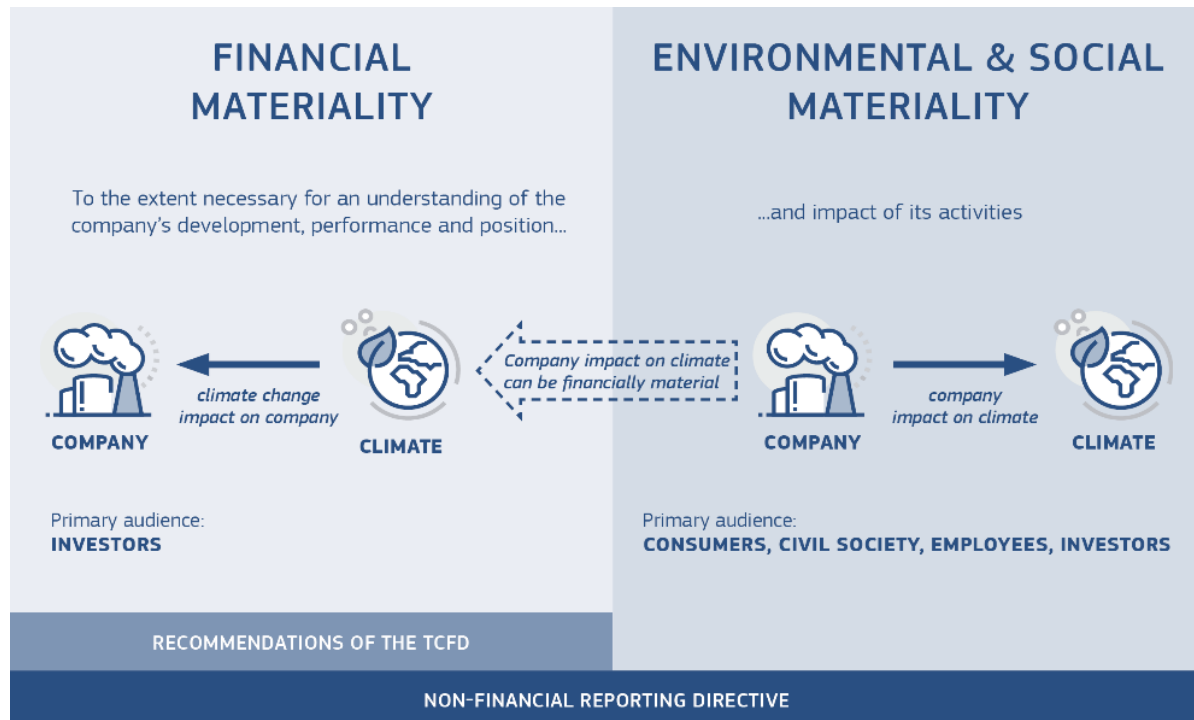
⁷⁰ [Sustainalytics ESG Risk Ratings | Sustainalytics](#)

⁷¹ [ISS ESG | ISS](#)

⁷² [Directive 2014/95/EU](#)

⁷³ [Corporate sustainability reporting | European Commission](#)

ενημερώνουν κατά πόσο τα ζητήματα της βιωσιμότητας επηρεάζουν την λειτουργία τους, αλλά και το πως οι ίδιες επηρεάζουν το περιβάλλον και την κοινωνία.

* Financial materiality is used here in the broad sense of affecting the value of the company, not just in the sense of affecting financial measures recognised in the financial statements.

Εικόνα 8: Η προσέγγιση της Διπλής Σημαντικότητας | Πηγή: Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (2019/C 209/01)

Στις 21 Απριλίου του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την αναθεώρηση της Οδηγίας Δημοσιοποίησης Μη Χρηματοπιστωτικών Πληροφοριών με την οδηγία για 'Υποβολή Εκθέσεων Βιωσιμότητας από τις Εταιρίες' προκειμένου να επεκτείνει το ΜΧΠ τόσο σε εύρος όσο και σε σκοπό⁷⁴. Η συγκεκριμένη πρόταση επιδιώκει την επέκταση της οδηγίας ΜΧΠ στο σύνολο των μεγάλων και εισηγμένων επιχειρήσεων (πλην των εισηγμένων μικρών επιχειρήσεων), τον εξωτερικό έλεγχο των πληροφοριών σχετικά με την βιωσιμότητα, την αυστηροποίηση των κανόνων δημοσιοποίησης και την δημοσιοποίηση των δεδομένων βιωσιμότητας σε ψηφιακή μηχανα αναγνώσιμη μορφή.

⁷⁴ [Corporate Sustainability Reporting Directive | Eur-Lex](#)

Καθήκον Καταπιστευματοδόχου και Βιωσιμότητα⁷⁵

Το Καθήκον Καταπιστευματοδόχου, ή αλλιώς καθήκον εμπιστευτικότητας, μεταξύ δύο μερών ονομάζεται η νομική υποχρέωση του ενός μέρους, του καταπιστευματοδόχου, να ενεργεί αποκλειστικά προς το συμφέρον του άλλου μέρους, του κύριου. Το εν λόγω καθήκον 'επιβαρύνει' τους επαγγελματίες που παρέχουν οικονομικές, επενδυτικές ή νομικές συμβουλές ή/και διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία. Ο καταπιστευματοδόχος, εκτός αν του δοθεί άδεια, δεν μπορεί να επωφεληθεί από την σχέση του με τον κύριο.

Το καθήκον καταπιστευματοδόχου αποκτά ιδιαίτερη σημασία στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών, καθώς ο/η κάθε επενδυτής επιθυμεί ο σύμβουλος ή διαχειριστής των κεφαλαίων του να μην ενεργεί νομικά εις βάρος του. Έχοντας αναδειχθεί πλέον τα ζητήματα και οι πρακτικές ESG σε απαραίτητες χρηματοπιστωτικές πληροφορίες για την πορεία των χαρτοφυλακίων, οι οικονομικοί σύμβουλοι σύμφωνα με το καθήκον καταπιστευματοδόχου, οφείλουν να συμβουλεύουν και να ενημερώνουν τους πελάτες τους για τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και τα ζητήματα διακυβέρνησης.

Βάσει των Αρχών Υπεύθυνης Επένδυσης⁷⁶ που δημοσίευσε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στα καθήκοντα του καταπιστευματοδόχου, όπου αυτά αναπτύσσονται. Τα πιο σημαντικά καθήκοντα του καταπιστευματοδόχου είναι να δρα με ειλικρίνεια προς το συμφέρον του κυρίου, να κατανοεί και να συμπεριλαμβάνει στην διαδικασία λήψης αποφάσεων του τις προτάσεις του πελάτη του για τα θέματα βιωσιμότητας, να μην επιτρέπει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των πελατών του και να μην δρα προς το ίδιο συμφέρον ή τρίτων. Οφείλει παράλληλα, να δρα με σύνεση, να συμπεριλαμβάνει ESG χρηματοπιστωτικά δεδομένα στην διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων, να επιδρά ενεργητικά στις επενδύσεις τους προκειμένου να συμβάλλουν στα βέλτιστα ESG αποτελέσματα και, τέλος, να συμβάλλει στην σταθερότητα και την ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Τέλος, οι οικονομικοί σύμβουλοι οφείλουν να δημοσιοποιούν τις επενδυτικές πρακτικές και μεθόδους τους στους πελάτες τους και να συμπεριλαμβάνουν σε αυτές την αναφορά πως οι προτιμήσεις των πελατών τους σε ζητήματα βιωσιμότητας εντάσσονται στις επενδυτικές πρακτικές που ακολούθησαν.

⁷⁵ [Fiduciary Duty in the 21st Century | UN Environment programme financial initiative](#)

⁷⁶ [The modern interpretation of fiduciary duty | UN Environment programme financial initiative](#)

Velos Advisory is an international strategic corporate advisory boutique, specialising in delivering cross border, high-level corporate governance and shareholder Activism advisory, transactional execution and communications solutions aimed at delivering powerful and transformative results.

VELOSADVISORY.COM

Get Involved is a youth-led initiative based in Athens, set up in 2017, which organises events and projects for university students. Its goal is to promote economic literacy by developing hybrid events that use experimental education as its main axis. Moreover, **Get Involved** aims to popularise an interdisciplinary approach to contemporary economic issues and strategically organises events in conjunction with various stakeholders.

GETTINGINVOLVED.GR

AUTHORS

Anthony Efstathiadis
Evangelos - David Delimosis
Georgios Routsos

CONTRIBUTORS

Petros Dimitropoulos
Maria Charilai Roukoutaki

EDITORS

Aemilia Varfis
Vasilis Angelopoulos